

چطور از موبایل استفاده نکنیم

امبرتو اکو

مهرنوش بهبودی

۱۴۰

هیچ کار ساده‌تر از مسخره کردن دارندگان موبایل نیست. اما قبل از هر چیز باید فهمید آنها به کدام یک از پنج گروه زیر تعلق دارند.

اول از همه معلومین هستند. حتی معلومین خفیف؛ کسانی که مجبورند با پزشک یا سرویس اورژانس در تماس مداوم باشند. خدا عمر بددهد تکنولوژی را که چنین دستگاه نجات‌بخشی را در اختیار آنها گذاشته است. بعد به دسته‌ی دوم می‌رسیم؛ این دسته شامل اشخاصی است که مسئولیت‌های سنگین شغلی شان آنها را وادار می‌کند تا به موارد اضطراری سریعاً پاسخ بدهند. (مأموران آتش‌نشانی، پزشکان در روستاها و متخصصان پیوند اعضا بدن در انتظار اجساد تازه). برای این دسته، موبایل و بالی است اجتناب‌ناپذیر و آنها بدون کمترین احساس خرسندی با آن سر می‌کنند.

سومین گروه زوج‌های نامشروع هستند. در خصوص آنها ما با یک رخداد تاریخی رو برو هستیم؛ آنها عاقبت امکان یافته‌اند که از یار پنهانی شان خبری بگیرند؛ بی‌آن‌که قوم و خویش، منشی، و یا همکارهای بدخواه بویی بیرنند. سه گروه نامبرده برای ما کاملاً محترم هستند؛ حتی حاضریم دو گروه اول در رستوران، سینما یا تشییع جنازه مراحممن شوند. البته ناگفته نماند که جفت‌های نامشروع اصولاً خیلی محافظه کار هستند.

سپس به دو گروه خطرناک بعدی می‌رسیم (گو این که خطر بیشتر شامل آنها است تا ما). اول

آنایی که در تصورشان نمی‌گنجد بدون امکان گپ زدن با اعضا خانواده یا دوستانی که الساعه ترک کرده‌اند، از جایی به جای دیگر بروند. محاکوم کردن آنها کار مشکلی است؛ که اگر نمی‌تواند خود را از شر این غریزه خلاص کنند تا از اوقات تنها ییشان لذت ببرند، اگر نمی‌توانند متوجه کاری باشند که در لحظه انجام می‌دهند، اگر نمی‌توانند لذت دوری را پس از نزدیکی بچشند، اگر مایلند خلاه خود را نمایش دهند و یا حتی آن را همچون پرچمی به اهتزاز درآورند، این دیگر در حیطه‌ی کار یک روان‌پژشک است. آنها بکرات مزاحم ما می‌شوند ولی باید خشکی بسی حد روشنان را درک، و خدا را شکر کرد که با آنها فرق می‌کنیم و باید آنها را بخشید. (بدون آن که اجازه دهیم شادی شیطانی متفاوت بودن بر ما غالب شود. چراکه در این صورت ما خودخواهانه و بسی هیچ ترحمی عمل کرده‌ایم). بیاییم آنها را به عنوان انسان‌هایی که زجر می‌کشند بپذیریم و گوش دیگرمان را نشانشان دهیم.

در آخرین گروه می‌توان در کنار خریداران موبایل‌های قلابی، که در پایین‌ترین طبقه اجتماعی قرار دارند کسانی را یافت که می‌خواهند به همه نشان دهند که لحظه به لحظه برای شور و مشورت در مورد امور فوری و بسیار بفرنچ با آنها تماس گرفته می‌شوند.

گفتگوهایی که در ترن، فرودگاه و یا رستوران‌ها به ما تحمیل می‌کنند، شامل مبادلات خطیر مالی، گلایه از شمشهای آهنی که هرگز نرسیده‌اند، چک و چونه‌هایی بر سر یک محموله کراوات و از این قبیل چیزها است که در نظر تعاس گیرندگان خیلی راکفلر وار جلوه می‌کند.

اما طبقه‌بندی اجتماعی، مکانیسمی است شیطانی. یک شخص تازه به دوران رسیده شاید پول هنگفتی در بیاورد. اما به سبب وجود زخمهای موروثی دوران کارگری، طرز استفاده از کارد و چنگال خاص ماهی را نمی‌داند، می‌موند پارچه‌ای را به شیشه‌ی عقب فراری خود آویزان می‌کند، شما یل سن کریستف را در هوایی خصوصی خود نصب می‌کند و می‌گوید: «می‌روم سلمانی». به همین جهت نیز دوشیز گورمانتر، او را به متزلش دعوت نمی‌کند. (و او همچنان خودخوری می‌کند و دائم چرای این مسئله را از خودش می‌پرسد. آن هم با داشتن کشتی بی به درازای یک پل).

این اشخاص نمی‌دانند که راکفلر هیچ احتیاجی به موبایل ندارد. چراکه چندین و چند منشی در خدمت او هستند؛ منشی‌هایی بسیار ماهر. آنها نمی‌دانند که راننده‌ی راکفلر خبر درگذشت پدربرزگ او را تنها با دو کلمه در گوش او زمزمه می‌کنند. انسانی که در مسند قدرت باشد احتیاجی ندارد که پاسخگوی هر تلفنی باشد. او برای هیچ کس در دسترس نیست.

حتی در نازل‌ترین رتبه‌ی مدیریت، همواره دو نشان موفقیت به قرار زیر هستند: کلید توالت خصوصی و خانم منشی که می‌گوید: «جناب آقای مدیر در جلسه تشریف دارند».

● امیرتو اکو

بنابراین فردی که موبایل خود را برای نمایش قدرت به رخ دیگران می‌کشد، بالعکس با این کار مسئوس بودن خود را به عموم اعلام می‌کند. کسی که مجبور است خبردار، به تلفن هر مدیر درجه دویی پاسخ دهد. حتی زمانی که در رختخواب در حال خواب است. او محکوم است که برای به دست آوردن نان شبش، روز و شب به دنبال بدھکاران بددود. او را حتی در روز تعیید دخترش به خاطر یک چک بی محل مورد تعقیب قرار می‌دهند. بدین ترتیب به نمایش گذاشتن موبایل نه تنها نشان دهنده بی خبری صاحب آن از تمام اینها است، بلکه اندیشه‌ای اجتماعی بی چون و چرا اورا محرز می‌کند.